

ΝΕΟΣ ΕΛΛΗΝΟΜΗΜΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΟΝ ΚΑΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ
ΣΗΥΡ. Π. ΛΑΜΠΡΟΥ

7
—
1910

ΦΩΤΟΤΥΠΙΚΗ ΑΝΑΤΥΠΩΣΙΣ * 1969 * RÉIMPRESSION ANASTATIQUE
ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΒΑΣ. Ν. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ ★ BAS. N. GRÉGORIADÈS

ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2005
ΙΟΑΝΝΙΝΑ 2005

ΠΕΤΡΟΣ ΛΙΠΠΑΜΑΝΟΣ Ο ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΧΑΛΚΙΔΟΣ

‘Ο ἐν Χαλκίδῃ δικηγόρος καὶ Αρχιτεκτός Οἰκονόμος εὐηρεστήθη νάποστειλη τῷ μὲν φωτογραφίαν ἐπιταρίου λίθου τοῦ δεκάτου τετάρτου αἰώνος, τελευτῶντος, ἐντετογχισμένου μετὰ τὴν κατασκευὴν αὐτοῦ, ὃλη ἐν τῇ παλαιοῖς χρόνοις, ἐπὶ τῆς βορείου πλευρᾶς τῆς ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ ἐκκλησίας τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς. Η πλάξ αυτῇ, τῇ δημοσιεύμεν ἐνταῦθα ἀπείκασμα¹, φέρει ἐν κεφαλαίοις γράμματι τὴν Ἑβῆς ἐπιγραφήν.

¹ Τὸς καὶ Müller-Λάμπρου Ἰστορία τῆς Φραγκοκρατίας Τόμ. Β' σ. 211

HIC JACET NOBILIS ET EGR
EGIUS VIR DOMINUS PETRVS
LIPPAMANO NEC NON HONORA
BILIS CONSILIARIVS NIGRIPO
TIS A VENETORVM DVCALI
DOMINIO CONSTITUTVS
QVI AB HOC SECVLLO MIGRA
VIT DNI SVB ANNIS M.CCC
LXXXVIII DIE SEPTIMO
MENSIS SEPTEMBRI 7 SVOR
HEREDVS

Μεταγραφόμενα δὲ ταῦτα εἰς μικρὸν γραφήν συνεγών καὶ ἀναλυομένων τῶν ἐν αὐτοῖς ἀραιῶν βραχυγραφιῶν ἔγουστιν ὅδε·
Hic jacet nobilis et egregius vir dominus Petrus Lippamano
nec non honorabilis consiliarius Nigropontis a Venetorum
ducali dominio constitutus qui ab hoc seculo migravit domini
sub annis MCCCCXXXVIII die Septembris et suorum he-
redum.

Κάτωθι δὲ τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης εἰκονίζεται τὸ οἰκόσημαν
τοῦ θανόντος.

Ἡ πλὰξ αὗτη προέρχεται κατὰ τὴν γνώμην τοῦ κ. Οἰκονό-
μου ἐκ τῆς ὑπὸ τῆς παραδόσεως ἐντὸς τοῦ ναοῦ ἀναφερομένης
χρύπτης, ἡς δὲν σώζονται πλέον ἐγγη κατόπιν τῆς ἐτεί¹ 1833 ἀνακατινίστεως καὶ τοῦ δι' ἀγγαρείας καθαρισμοῦ αὐτοῦ,
ὅστις ἐπὶ τῆς τουρκοκρατίας ἐχρησίμευεν ὡς ἀποθήκη σίτου.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὗτη ἔξεδόθη ἦδη τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ *L. Stephani*². Ἐπειτα δ' ἔγεινε περὶ αὐτῆς λόγος καὶ ὑπὸ τοῦ κ. *Iω-
σήφ Στρυγόφσκη*³, δεῖτις ἔξαγει ἐξ αὐτῆς καὶ τὸ συμπέρασμα,
δεῖ τὴν εἰς γοτθικὴν ἐκκλησίαν ἀνοικοδόμησις τῆς παλαιᾶς βασι-

¹ Reise durch einige Gegenden des nördlichen Griechenlands σ. 21.

² Ἑπαλαιά βυζαντινή βασιλικὴ ἐν Χαλκίδᾳ ἐν τῷ Δελτίῳ τῆς Ἰστορικῆς καὶ ἱθνολογικῆς ἐπαρχείας Τόμ. Β' σ. 721.

λικῆς, βλαβείσης πιθανῶς κατὰ τὴν ἀλωσινὴν Χαλκίδος ὑπὸ τῶν Φράγκων, ἔγεινε πρὸ τοῦ ἔτους 1398, εἰς ὃ ἀναφέρεται ἡ ἐπιγραφή. Ἐκρράζει δὲ καὶ τὴν ὑπόνοιαν μή τοι ὁ Λιππαμᾶνος μετέσχεν ὅπως δῆποτε τῆς ἀνακτίσεως ἔκείνης, εἰ καὶ θεωρεῖ προτιμότερον νάναγάγη αὐτὴν ἥδη εἰς τὸν δεκάτον τρίτου αἰώνα.

Ἐκδίδουμεν δὲ τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην ἐνταῦθα καὶ πάλιν τοῦτο μὲν χάριν ἐπανορθώσεως ἐνίων παραναγνώσεων τῶν προτέρων ἐκδοτῶν, τοῦτο δὲ χάριν τῆς εἰκόνος, ἐν ᾧ καὶ τὸ οἰκόσημον τοῦ Λιππαμάνου. Ἡτο δὲ οὗτος *consiliarius*, ἢτοι σύμβουλος, τοῦ ἐν Χαλκίδῃ Βενετοῦ βασίλου, διωρισμένος ὑπ' αὐτῶν τῶν ἐν Βενετίᾳ ἀρχῶν, οἷοι καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις ἐν Ἑλλάδῃ βενετικαῖς ἀποικίαις. Ἡσαν δὲ οὗτοι πλείονες τοῦ ἐνός. Οὗτος ἐν Μεθώνῃ καὶ Κορώνῃ εὑρίσκομεν δύο συμβούλους παρεζευγμένους εἰς τὸν καστελλᾶνον¹. Δύο δὲ συμβούλους εὑρίσκομεν καὶ ἐν Χαλκίδῃ τελευτῶντος τοῦ δεκάτου τρίτου αἰώνος. Οὗτοι τῷ 1279 ἐν ἐπιγραφῇ μνημονευομένῃ ὑπὸ τῶν Ἀγγλων περιηγητῶν *Spon* καὶ *Wheeler* τελευτῶντος τοῦ δεκάτου ἑβδόμου αἰώνος, ἢτις ἔκτοτε ἔξελιπε, γίνεται λόγος περὶ οἰκοδομήσεως ἐκκλησίας τοῦ Ἀγίου Μάρκου ἐν ἔκείνη τῇ πόλει ὑπὸ τοῦ βασιλοῦ Νικολάου Μιλιάνη καὶ τῶν δύο αὐτοῦ συμβούλων Μιχαήλ τοῦ ἐξ Ἀνδρου καὶ Πέτρου *Navayer*². Καὶ πλείονας δὲ τῶν δύο συμβούλων μέχρι διώδεκα εὑρίσκομεν ἀργότερον ἐν Χαλκίδῃ³.

¹ Ἀντ. *Μομφερράτου Μιθώνη καὶ Κορώνη ἐν Μηνιαίῳ Παραρτήματι* Ἀθηνῶν ἀρ. 2 (Δεκεμβρίος 1907) σ. 49.

² *Spon - Wheeler Voyage d'Italie, de Dalmatie, de Grèce et du Levant.* Ἐν Νυρεμβίᾳ. 1690. Τόμ. B' σ. 60. Πρβλ. *Στρυγόφρων* ἑβ' ἀν. σ. 722.

³ *Μομφερράτος* ἑβ' ἀν.